

Sygn. akt : VU 673/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wyrównanie emerytury

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 2 kwietnia 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 02 kwietnia 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni Z. S. prawo do wypłaty emerytury za okres od 01 października 2011 roku do 08 października 2012 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do wypłaty świadczenia.

Sygn. akt VU 673/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 kwietnia 2013r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawczyni Z. S. uchylenia decyzji z dnia 15 września 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż na skutek decyzji z dnia 15 września 2011r. wnioskodawczyni wstrzymano wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011r. Na wniosek ubezpieczonej z 11 grudnia 2012r., decyzją z dnia 4 stycznia 2013r. podjęto wypłatę tej emerytury od 22 listopada 2012r. Organ rentowy podał, iż decyzja ta została wydano w oparciu o rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r., zgodnie z którym art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji

Rzeczypospolitej Polskiej. Organ rentowy zauważył, iż przedmiotowy wyrok wszedł w życie z chwilą ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, tj. z dniem 22 listopada 2012r. Zatem nie jest zasadne uchylenie decyzji z dnia 13 października 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta dotyczy zawieszenia prawa do emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r., co oznacza brak podstaw do wypłaty wyrównania za wskazany okres.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła Z. S. domagając się przyznania wyrównania należnej emerytury za okres od 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012r. wraz z odsetkami.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jej oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Decyzją z dnia 21 grudnia 2009r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we L. przyznał wnioskodawczyni Z. S. prawo do emerytury od 1 grudnia 2009r. Na dzień przyznania świadczenia wnioskodawczyni była zatrudniona w Spółdzielni Usługowej (...) w L..

Zaś decyzją z 4 lutego 2010r. przyznano jej prawo do emerytury wobec ukończenia 60 roku życia od (...)

Decyzją z dnia 15 września 2011r. organ rentowy, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw zawiesił wypłatę emerytury od 1 października 2011r. Wskazał, iż prawo do świadczenia podlega zawieszeniu, bowiem wnioskodawczyni pozostaje w zatrudnieniu.

W dniu 21 listopada 2012 organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu – od 9 października 2012.

W dniu 11 grudnia 2012r. ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę wyrównania emerytury zawieszony na mocy decyzji z dnia 13 października 2011r. za okres od 1 października 2011r. do 31 maja 2012r. w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. zapadłym w sprawie o sygn. akt K 2/12. Decyzją 4 stycznia 2013r. organ rentowy podjął wypłatę emerytury wnioskodawczyni za okres od 22 listopada 2012r.

A w jej następstwie również zaskarżoną decyzję opisaną w części wstępnej niniejszego uzasadnienia.

/ okoliczności bezsporne/

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawczyni jest uzasadnione.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012r. Trybunał Konstytucyjny (sygn. akt K 2/12) orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sentencja wyroku została ogłoszona w dniu 22 listopada 2012r. w Dz. U. poz. 1285.

Podstawowy problem w rozpatrywanej przez Trybunał Konstytucyjny sprawie dotyczył oceny czy ustawodawca, rozciągając obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą jako jeden z warunków nabycia prawa do emerytury na osoby, które skutecznie nabyły prawo do przedmiotowego świadczenia w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r., nie naruszył zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. W tym okresie nabycie prawa do emerytury następowało niezależnie od pozostawaniu przez ubezpieczonego w zatrudnieniu. Trybunał podkreślił, że zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa przejawia się w takim stanowieniu i stosowaniu prawa przez państwo, by obywatela mógł realizować swoje prawa w zaufaniu, że nie naraża się na skutki, których nie był w stanie przewidzieć. Trybunał Konstytucyjny uznał, że rozwiązanie przyjęte przez

ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego, co naruszyło konstytucyjną zasadę zaufania obywateli do państwa. Jednocześnie przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011r.

W świetle powyższego do wnioskodawczyni, które przyznano emeryturę decyzją z dnia 21 grudnia 2009r. od 1 grudnia 2009r. oraz decyzją z 4 lutego 2010r. od 4 lutego 2010r., a więc bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy emerytalnej nie ma zastosowania.

W tym miejscu należy zauważyć, iż z mocy art. 190 ust. 1 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Z treści art. 190 ust. 4 Konstytucji RP wynika natomiast, iż orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, umowy międzynarodowe lub ustawa aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia i w trybie określonym, w przepisach właściwych dla danego postępowania. Na tle tego stanu prawnego przeważa pogląd, że utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją oznacza, że przepis ten nie może być stosowany poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008r., sygn. akt V CO 43/08, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006r., sygn. akt II PK 42/06).

Sumując należy zauważyć, iż wnioskodawczyni przysługiwała wypłata wyrównania od daty wstrzymania emerytury, tj. od 1 października 2011r. do dnia 8 października 2012r.

Mając na względzie powyższe w punkcie I wyroku Sąd zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.z dnia 26 marca 2013r. znak: (...) w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni Z. S.prawo do wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 8 października 2012r.

W punkcie II wyroku sąd uznał, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do wypłaty świadczenia.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy sąd uznał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia. Istotne jest, iż organ rentowy wydając decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury działał zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami i nie był uprawniony do odstąpienia od stosowania prawa, które formalnie obowiązywało w chwili wydania decyzji z 11 października 2011r. Istotne jest również i to, że do ustalenia, że ubezpieczona ma prawo do emerytury za okres od 1 października 2011r. doprowadziła wnikliwa analiza treści orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, którego skutki działania nie są jednolicie interpretowane w orzecznictwie.